
Saksnr: 2021/672-6
Saksbehandlar: Even Vaular

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Trafikktryggingutvalet		19.05.2021

Tilskot til kommunale trafikktryggingplanar 2021

Forslag til vedtak

1. Trafikktryggingutvalet gir slikt tilskot til kommunale trafikktryggingplanar for 2021:

Kommune	Tildeling (kr)
Tysnes	150 000
Ullensvang	150 000
Ulvik	150 000
SUM	450 000

2. Trafikktryggingutvalet vil oppmoda kommunane om å vurdere Trafikksikker kommune som eit rammeverk for heilskapleg, breitt og systematisk trafikktryggingarbeid i kommunen. Kriterium frå godkjenningssordninga kan med fordel verta innarbeidd i planen.
3. Trafikktryggingutvalet vil vidare peike på viktigeita av at kommunane prioriterer arbeidet med trafikktryggingplanar. For å lykkast med å nå måla om reduksjonar i tala drepne og hardt skadde er me avhengige at kommunane tar ei aktiv rolle i trafikktryggingarbeidet. Kommunale trafikktryggingplanar er viktige innspel til prioriteringar av ts-tiltak på fylkesveg.

Samandrag

Til tilskotsordninga for kommunale ts-planar 2021 kom det inn søknadar frå tre kommunar. Alle søkte om maks tilskotssum på 150.000 kr. Fylkesdirektøren vurderer at alle søkjarar har levert tilfredsstillande søknadar etter kriteria for tilskotsordninga. I foreslått fordeling får kommunane innvilga beløpa dei har søkt om.

Dina Lefdal
fylkesdirektør for infrastruktur og veg

John Martin Jacobsen
seksjonssjef

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Tilskot trafikktryggingsplanar 2021 - nøkkelinfo om søknadar
- 2 Status for kommunale ts-planar i Vestland fylke per 2021

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Vestland fylkeskommune har tre tilskotsordningar til trafikktrygging som får dei økonomiske rammene fordelt frå FTU-midlane. Trafikktryggingsutvalet (FTU) gjer vedtak om fordeling av tilskotsmidlar frå ordningane. Hovudutval for samferdsel og mobilitet (SAMO) fastsette i politisk sak (PS) 2/2021 i møtet 17. januar i år rammene for tilskotsordningane for 2021. I år er det sett av 1,3 mill. kr. til tilskotsordninga for kommunale trafikktryggingsplanar. Dei tre tilskotsordningane har kvar sine retningslinjer, som sist vart reviderte i fylkestinget 15.-16. desember 2020 i politisk sak (PS) 171/2020.

Viktige føringar for trafikktrygggleiksarbeidet

Det vert sett mål og strategiar for samferdselssektoren i Vestland generelt og for trafikktrygggleik spesielt gjennom høvesvis ny Regional transportplan og handlingsprogram for trafikktrygging i Vestland 2022-2025. Inntil vidare har fylkeskommunen tre satsingsområde for trafikktryggingsarbeidet som er fastsette i budsjettokumentet for 2021:

- Trafikksikringsarbeid i kommunane
- Møte- og utforkøyringsulukker utanfor tettbygde strok
- Mjuke trafikantar i regionsenter og langs skuleveg

Fylkeskommunen og kommunalt ts-planarbeid

Vestland fylkeskommune er høyringspart for kommunale ts-planar. Me ønskjer også at ferdige ts-planar vert sende til oss. Fylkeskommunen har eit godt fagmiljø på trafikktrygging og kan bidra inn i prosjektgrupper eller på andre måtar i arbeidet med kommunale ts-planar.

Kommunale trafikktryggingsplanar er det viktigaste styringsverktøyet for det kommunale ts-arbeidet. I planane identifiserer kommunen lokale utfordringar og prioriterer tiltak, både fysiske på vegnettet så vel som trafikantretta og organisatoriske tiltak. Innspel frå kommunale ts-planar er viktige for å kunna gjera gode prioriteringar av våre investeringsmidlar til tiltak på fylkesveg. Hovudutval for samferdsel og mobilitet handsama 3. juni 2020 sak om samarbeid med kommunar om fysiske ts-tiltak (politisk sak (PS) 52/2020), der dei mellom anna stadfesta følgjande i vedtaket:

«Hovudutval for samferdsel og mobilitet er positiv til spleiselag med kommunane for å få realisert mest mogleg tiltak innan trafikktrygggleik for pengane. Hovudutvalet legg til grunn at tiltaka i hovudsak må vera prioriterte i kommunale trafikksikringsplanar.»

Det er krav om oppdatert kommunal ts-plan for å kvalifisera for tilskot frå ordninga for fysiske trafikktryggingsstiltak.

Om tilskotsordninga

Tilskotsordninga er retta inn mot satsingsområdet *trafikksikringsarbeid i kommunane*. Gjennom fysiske tiltak som vert prioritert i planane er tilskotsordninga også relevant for satsingsområda *møte- og utforkøyringsulykker utanfor tettbygde strok*, og *mjuke trafikantar i regionsenter og langs skuleveg*. Tilskotsordninga er også koplta til Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2018-2021, der eitt av tiltaka er at fylkeskommunane skal jobba for at alle kommunar har kommunale trafikktryggingsplanar.

Målgruppe for tilskotsordninga er alle kommunar i Vestland fylke. Ordninga har som mål å styrka det målretta trafikktryggingsarbeidet i kommunane. Kommunane kan søka om tilskot på inntil 150.000 kr til utarbeiding/revisjon av kommunale trafikktryggingsplanar. Det er eit krav om minimum 50 prosent eigendel. Det er opna for at kommunane kan nytta midlar til utgreiingar, delrapportar og liknande som er naudsynt for å sikra eit godt fagleg grunnlag for planen.

Etter revisjonen av retningslinene for tilskotsordninga i desemberinget 2020 er det opna for at fylkeskommunen kan redusera den kommunale eigendelen og gi tilsegn om eit høgare tilskot ved tildeling, dersom det ligg an til at ramma for tilskotsordninga ikkje vert fullt ut nytta. Det inneber også at fylkeskommunen kan fråvika frå fastsett øvre grense for tilskot. Samstundes skal fylkeskommunen vurderer om ny utlysing eller omfordeling av resterande midlar til andre trafikktryggingstiltak er meir tenleg.

Kriterium

Det er frå fylkeskommunen si side lagt vekt på at kommunane skal ha eit aktivt forhold til ts-planane, og eit eigarskap til tiltaka og ts-arbeidet. Dette er spegla i kriteria for tilskotsordninga:

- Kommunen må gjennom søknad skildra planprosessen slik at den kommunale eigarskapen til prosessen, medverknad, forventta framdrift og kostnader kjem tydeleg fram.
- Det er ein føremon at kommunane kan visa til eit tydeleg eigarskap til planprosessen.
- Det er ein føremon at planarbeidet sikrar brei medverknad.
- Det er ein føremon at planprosessen er godt forankra politisk og administrativt i kommunen.
- Kommunen bør stå ansvarleg for prosjektleiing og gjennomføring av planarbeidet

Søknader til årets tildeling

Til søknadsfristen 26. april kom det inn søknadar om tilskot frå tre kommunar: Tysnes, Ullensvang og Ulvik. Det er søkt om tilskot på til saman 450.000 kr. Årets ramma for tilskotsordninga er som nemnt på 1,3 mill. kr. Alle kommunane har søkt om maks tilskotssum på 150.000 kr, og dei innfrir alle kravet om kommunal eigendel på minimum 50 prosent. Tysnes og Ulvik kommunar har sett samla kostnad for planprosessen til 300.000 kr kvar, medan Ullensvang reknar med ein kostnad på 450.000 kr.

Vedtakskompetanse

Etter siste revidering av Reglement for folkevalde organ og delegering har trafikktryggingssutvalet (FTU) fått vedtaksmynde for fordeling av tilskot frå fylkeskommunen sine tilskotsordningar til trafikktrygging.

Vurderingar og verknader

Økonomi:

Tilskotsordningane for trafikktrygging i Vestland får sine midlar frå FTU-midlane, som er fastsett i budsjettsaka for 2021. Ramma for tilskotsordninga vart fastsett av SAMO 12. januar i politisk sak 2/2021.

Klima:

Trafikktryggingssarbeidet gir viktige bidrag i arbeidet for ei meir klimavenleg reisemiddelfordeling, då tryggleik er ein viktig faktor for å få fleire til å ta beina eller sykkelen fatt.

Folkehelse:

Trafikktryggingssarbeidet bidrar positivt til folkehelsa, både ved at dei gir færre skadde og drepne i trafikkulykker, og ved at trygge trafikantar og trafikkmiljø fremjar fysisk aktivitet gjennom gåing og sykling. Tiltaka kan også bidra til betre framkome og tilgjenge.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi):

Fysiske trafikktryggingstiltak støttar opp om mål for klima og miljø (sjå klima over), og for lokalsamfunna som ramma for gode kvardagsliv. Tryggleik er ein viktig del av opplevinga av ein stad som attraktiv, og for folk sin mobilitet. Klimavenleg stadutvikling krev trygg ferdsel til og i sentra, til skular og fritidsaktivitetar og til kollektivtransporten.

Om vurderinga av søknadane

Kriteria for tilskotsordninga (sjå over) ligg til grunn for vurderinga av søknadane. Såleis vert

søknadane vurdert etter:

- forankringa planarbeidet har i kommuneorganisasjonen - administrativt så vel som politisk
- om arbeids- og rolledeling mellom kommune og konsulent (viss konsulent er nytta) er tenleg - dvs. at kommunen har tilstrekkeleg styring over og eigarskap til planprosessen.
- om medverknad verkar godt ivaretatt.
- om søknadane gir ei tydeleg skildring av planprosessen.

Vurderingane er gjort med utgangspunkt i søknadsskjema og tilhøyrande dokumentasjon sendt inn av søkjar. Det er søkjar sitt ansvar å sørge for at søknadsskjema og dokumentasjon er fullstendig.

Fylkesdirektøren sine kommentarar

Me treng aktive kommunar

Trafikktryggingsarbeidet nasjonal, regionalt og lokalt er samla om nullvisjonen om null drepne og hardt skadde i vegtrafikken. Eit målretta arbeid med ambisiøse mål er avhengig av felles innsats, kunnskap og koordinering. Det er av stor betydning for både lokal og regional trafikktryggleik at kommunane prioriterer ts-planane sine. På tross av få søknadar til årets tildeling ser fylkesdirektøren positivt på den samla statusen for kommunale ts-planar i fylket. Eit stort fleirtal av kommunane har enten gyldige planar, eller er i aktiv prosess for å fornya dei. Det er få kommunar att med gamle planar. Oversikt over status for kommunale trafikktryggingsplanar er vedlagt saka. Fylkeskommunen har ressursar og kompetanse til å hjelpe og gi råd til kommunar som ønskjer det.

Gode ts-planar legg grunnlaget for eit heilskapleg og langsiktig arbeid lokalt. I sin «Rettleiar for ein trafikksikker kommune» påpeikar Trygg Trafikk det store ansvaret kommunane har for å førebygga ulykker, som «vegeigar, barnehage- og skuleeigar, arbeidsgivar, kjøpar av transportenester og ansvarleg for helse og trivselen til innbyggjarane». Fylkesdirektøren vil oppmoda kommunane om å vurdere å gå inn i arbeidet med å verta godkjent som Trafikksikker kommune. Godkjenningsordninga gir eit rammeverk for heilskapleg, breitt og systematisk trafikktryggingsarbeid i kommunen. Kriterium frå godkjenningsordninga kan med fordel verta innarbeidd som del av planprosessen.

Ta vare på breidda

Kommunale trafikktryggingsplanar har tradisjonelt hatt eit stort fokus på dei fysiske tiltaka på vegnettet, og i mange tilfelle ikkje tatt godt nok i vare breidda i ts-arbeidet. Kommunen sitt trafikksikringsarbeid skjer på tvers av tenesteområda. Det er viktig at heile denne aktiviteten - frå det trafikantretta arbeidet i barnehage, skule og på helsestasjon, til reguleringsplanar og fysiske tiltak - vert sett i samanheng i ein ts-plan. Fylkesdirektøren vil oppmoda kommunane til å sørge for at breidda i det kommunale ts-arbeidet vert ivaretatt i planprosessen, og at dei som skal gjennomføra tiltaka er involvert i utforming og prioritering av tiltak.

Kommunale ts-planar har også ei betydning for kva prioriteringar fylkeskommunen gjer, når det kjem til fysiske tiltak på fylkesveg. Desse tiltaka skal i hovudsak vera forankra i ein oppdatert ts-plan. Dette gjeld både i tilskotsordning som i investeringsprogram for fylkesveg.

Eigarskap til planen

Fylkesdirektøren meiner det er viktig at kommunane tar eit tydeleg eigarskap til planprosess og prioriteringar i planane. Kommunane bør ha eit medvite forhold til korleis dei nyttar konsulentar inn i arbeidet, slik at det ikkje går ut over forankring og eigarskap til planen i kommunen. Med eit godt eigarskap ligg mykje til rette for at kommunen kan lykkast med gjennomføringa av planen.

Medverknad

Kommunale trafikktryggingsplanar vert ofte laga som ein kommunedelplan. Det inneber at det er stilt krav til planprosessen i plan- og bygningslova (2008). Krava sikrar ei viss politisk involvering og medverknad. Etter §5-1. har kommunen eit særleg ansvar for å sikra aktiv medverknad frå grupper som krev særskilt tilrettelegging, inkludert barn og unge. Grupper og interesser som ikkje er i stand til å delta direkte skal verta sikra gode moglegheiter for medverknad på annan måte. Behovet for å involvere barn og unge vert poengtert i fleire søknadar.

Med *forskrift om medvirkningsordningar* (2019) er rolla til det kommunale eldrerådet, rådet for personar med funksjonsnedsetting og ungdomsrådet (eller anna medverknadsorgan for ungdom)

som rådgjevande organ ovanfor kommunen tydeleggjort. Råda har rett til å uttala seg i alle saker som gjeld dei, og kommunestyret eller andre folkevalde organ skal leggja sakene føre dei aktuelle råda. Det vert lagt vekt på at råda skal verta involvert tidleg i prosessane, slik at uttaler frå råda har moglegheit til å påverka utfallet av dei einskilde sakene. Fylkesdirektøren vil oppmoda kommunane om å følgja opp forskrifta i arbeidet med ts-planane.

Ullensvang kommune har i skissering av framdrift lagt til grunn høyring på minimum 6 veker i juni-juli 2021. Ved høyring sommartid risikerer ein å mista innspel til planen, då folk er eller skal på ferie. Fylkesdirektøren vil råda til at høyringsperioden vert strekt ut august slik at innbyggjarar og andre som ønskjer å gi innspel rekk både å feriera og å samla tankane.

Vurderingar med forslag til tildeling

Fylkesdirektøren vurderer at alle søkjarar har levert tilfredsstillande søknadar etter kriteria for tilskotsordninga. I foreslått fordeling får kommunane innvilga beløpa dei har søkt om. Samla søknadssum er lågare enn ramma for tilskotsordninga, og fylkeskommunen har då etter retningslinene høve til å gi eit større tilskot og redusera den kommunale eigendelen.

Fylkesdirektøren skal samstundes vurderer om ny utlysing eller omfordeling av resterande midlar til andre trafikktryggingstiltak er meir tenleg. Fylkesdirektøren meiner sistnemnte vil gi meir trafikktrygging for dei tilgjengelege midlar, og at restsummen bør tilfalla tilskotsordninga for trafikktryggingssaktivitetar, som har ei tildeling i haust med søknadsfrist 1. september. Då det er SAMO som har mynde til å vedta omfordelingar innan løyvingnivå FTU-midlar, er denne omfordelinga foreslått i eiga sak som går vidare til hovudutvalet 25. mai.

Vurderingane av søknadane og forslag til tildeling kjem fram av tabellen under.

Kommune	Samla kostnader	Søknadssum	Vurdering	Forslag tildeling (kr)
Tysnes	300 000	150 000	Positivt med forankring i planstrategi. Arbeidsdeling kommune-konsulent ok. Viktig at kommunen eig prosess og prioriteringar. Medverknad ok. Søknad: Ok skildring av prosessen.	150 000
Ullensvang	450 000	150 000	God forankring, både i planstrategi og kommuneplan. Fornuftig arbeids- og rolledeling mellom kommune og konsulent. Tydeleg kommunalt eigarskap og ønske om god medverknad.	150 000
Ulvik	300 000	150 000	Administrativt initiativ til tidleg rullering etter mange innspel - positivt signal om at ts er prioritert. Arbeidsdeling kommune-konsulent ok. Søknad: Manglar tidfesting av framdrift.	150 000
SUM	1 050 000	450 000		450 000

Konklusjon

Fylkesdirektøren rår til at trafikktryggingsutvalet vedtar å gje tilskot i tråd med saksutgreiinga.